

L'home que no sabia escriure cartes d'amor

XAVIER VIDAL

Pagès editors
LLEIDA, 2018

De Terrassa a Capdepera, a ses Illes; de la Selva del Camp a Puigcerdà; de Lliçà d'Amunt o Premià a Llagostera o Barcelona, cadascun dels texts que formen aquest recull de contes ha estat mereixedor d'algun premi literari. Els vuit relats que s'inclouen en el llibre tenen com a element comú la tecnologia, les xarxes socials, Internet, els ordinadors o els telèfons intel·ligents. Més en concret, tenen en comú els efectes inesperats i indesitjats que comporta l'ús immoral o inadequat d'aquestes tecnologies en la vida quotidiana dels protagonistes. Dilemes morals, ambicions obscures, passions inabastables o revenges irrefrenables estan en el moll de l'os de les trames i el motor del comportament dels personatges. És un recull on cada paraula compta, on cada frase té un únic lloc indispensable i inamovible en el seu context. L'autor combina la forma i el fons de cada narració per formar una unitat coherent i complementària.

EL DILEMA

(XXIX PREMI FERRAN CANYAMERES DE NARRACIONS CURTES, 2017)

—**P**ROFESSOR, SI EM SENT, PREMI'M LA MÀ. Sé que hi és. Sé que m'entén. Sé que ho pot fer —diu, amb convicció. I, a continuació, afegeix, més fluixet—: Ho vull creure.

Espera. No passa res. No hi ha cap reacció. Tots estan immòbils. Expectants. Hi ha un silenci massís a l'habitació, només trencat per un xiulet rítmic. S'hi percep tensió. L'emoció. L'esperança. La intensitat. La preocupació. Aleshores, hi insisteix.

—Professor, vostè sap la importància del que li estic demanant. Vostè, més que ningú. Faci-ho, si us plau! Si ara no pot, esperaré. Tenim temps.

L'inspector sosté amb delicadesa la mà gran i una mica inflamada del professor entre els seus palmells. Nota l'escalfor atípica de la vida en suspensió. El mira, intens. Necessita sentir la pressió dels dits del professor. Espera. Darrere de l'inspector, la doctora calla i observa. És rossa, guapa, elegant. Vesteix una bata blanca, mèdica, ruda i protocol·lària. Mira tots dos homes amb discreció i un respecte més enllà de la ciència. Només observa, de moment. Encara no vol intervenir. Complirà el pacte que ha fet amb l'inspector. Sempre respecta les promeses que fa. Sempre fa promeses que pot complir.

—Professor... —el policia alça lentament la vista des de la mà del pacient fins al tub que té connectat a la boca.

L'inspector va vestit de paisà, amb texans gastats i una camisa blau clar, d'un estil antic, dels anys setanta. Ell se sent un tipus de persona dels anys setanta. Pels valors, per la moral, per la manera d'entendre la vida. Perquè entén que la vida és el que veus, el que vius, perquè mai no vol enganyar ningú. I perquè pensa que la vida és allò que perceben els sentits a cada moment. Ha nascut massa tard, ho sap, en una època que en diuen de la postveritat. La barba espessa, negra, li destaca del conjunt. Té la calba brillant. De vegades, quan es mira al mirall del lavabo mentre se l'afaita, escoltant el "Cosmo's Factory" o el "Mardi Gras" de la Creedence, pensa en una teoria esbojarrada: és com si el pèl que ara té a la barba fos el mateix que abans tenia al cap. Com si algú l'hi hagués estirat avall i l'hagués deixat pelat. Però és una estupidesa, ho sap, i descarta la idea amb un moviment mental com si passés digitalment la pàgina d'un llibre.

El professor continua sense moure's ni un mil·límetre. Silent. Els ulls tancats. Tentacles blancs de diversos éssers electrònics li surten del cos. Quiet, així és com està, com si algú hagués pitjat el botó de pausa a la seva vida. De vegades, la doctora Carla els compara amb els pantocràtors. En el fons, pensa, estar en coma també és ser més a prop de Déu. Però és una estupidesa. Ho sap. No té cap confiança que el pacient reaccioni. Ni tan sols creu que la veu suau, temperada i dolça del policia arribi al cervell del professor. L'intent de l'inspector Marc Trapós, però, no deixa de ser un acte de fe, pensa la metgessa. I a ella li agrada la gent que té fe en alguna cosa. La fe implica esperança. La fe és un acte voluntari per superar les barreres insuperables. La fe és un acte optimista. I a ella li agrada la gent optimista. Per això li cau bé aquell policia atípic que sembla escapat d'un llibre d'en Jack Kerouac.

La manca de reacció del pacient fa que en Marc tingui el cap una mica cot. El desig que mogui la mà és tan intens que gairebé se li pot llegir a la mirada. Pura fe, pensa la doctora Carla. Laica, però fe, al cap i a la fi. La metgessa rumia quant de temps més li donarà al policia. No ho té clar, però sap de la importància de la situació i no vol trencar el clima amb presses angunioses. També està segura que és esperar per no-res. Però hi ha la fe, és clar, i la fe mereix una mica més de temps. Esperarà.

—Ens coneixem des de fa anys, professor. Mai no li he demanat res. El meu pare, sí, ja ho sé, i l’hi va concedir, és clar. I a quin preu! Justos per pecadors. Però jo no soc el meu pare. Ara li estic demanant només una cosa. M’ha d’ajudar. Pel bé de tots. Sobretot per vostè —l’inspector recolza el front contra el revers de la mà del pacient, com intentant transferir-li els seus pensaments a través de la pell, una petició que no li arriba a través de les paraules. Però és una estupidesa, ho sap, i de seguida descarta la idea com qui escampa el fum amb un cop de mà.

En la quietud tensa, els xiulets aguts i rítmics del Phillips M11777A són l’únic soroll que se sent rebotant per les parets de l’habitació. La doctora Carla mira per la finestra. El sol omple el Parc Taulí. Es filtra entre les potes de la Torre de l’Aigua, travessa la pèrgola central i arriba esmoreït a la finestra del cinquè pis.

—Marc... —diu fluixet la doctora Carla, com si volgués despertar-lo dolçament d’un somni. En Marc no la mira, només l’escolta.

—Una mica més. No tenim pressa, veritat? Hi ha coses que volen temps —el policia acaricia la mà del professor amb suavitat. Espera. Té fe. Una fe laica, ho sap, però fe, al cap i a la fi.

L’inspector Marc Trapós no té gairebé res que sigui més tangible que la fe. Està perdut. Ahir al matí va esgotar la

darrera opció que li quedava per resoldre el cas. La investigació sobre l'atac està en punt mort. Només la pressió de la mà del professor sobre la seva podria desencallar-ho tot. Va anar a trobar Borja Calduch a la Universitat Autònoma de Barcelona. Era el seu sospitós més ferm, però se li va escolar entre els dits. El despatx del professor Abellán a la Facultat de Dret no era el millor lloc per interrogar-lo. A comissaria li hauria tret més suc. Però era l'únic recurs que tenia a mà en aquell moment. Marc Trapós havia anat a casa de l'alumne el dia abans. No l'havia trobat. Només hi havia els pares. Però havia vist la Luger penjada a la paret, una peça de col·leccionista entre moltes altres que tenia son pare. I se la va emportar com a prova. A aquell home marcial no li va importar en absolut deixar-li endur l'arma. No tenia res a amagar, li havia dit en castellà. I ara mateix, davant de la llitera del professor, aquella pistola és l'única pista clara que té el policia. I el que va passar quan va anar a Vallgorguina, això també. Però no és suficient per solucionar l'enigma i té la sensació que se li acaba el temps. El proper cap de setmana haurà acabat el curs i tots els alumnes del professor marxaran als EUA, o a l'Argentina, o al Japó a fer màsters en criminologia. Els perdrà de vista. I ves a saber per quant de temps. I aleshores tot serà més complicat. Per això té la necessitat de resoldre l'intent d'assassinat del professor com més aviat millor. En el fons, però, sap que la pressa que l'acuita té un altre origen més amagat i poderós. En realitat, és més un neguit intern. La sensació d'estar en deute amb el professor és el que empenta en Marc en la cursa frenètica per descobrir l'autor de l'assalt. Sap que hauria de mantenir els sentiments personals lluny de la investigació. L'hi va ensenyar el professor, però no té clar que ho pugui aconseguir.

Ahir a les deu del matí es va tancar amb Borja al despatx de la facultat on la víctima fa classes i el va cosir a

preguntes. L'alumne li va explicar una coartada molt ferma. En Marc sabia que el Borja anava fanfarronejant per la facultat que és l'alumne més brillant que ha tingut mai el professor. Però aquest honor és usurpat i no li correspon, al Borja. Les notes més brillants, els millors reconeixements acadèmics, qualsevol criminòleg ho sap, són del mateix Marc. Va ser el millor deixeble del professor Abellán, la seva millor creació. I això que en Marc podria haver acabat a l'altra banda, la dels dolents. En portava el camí. Però el professor el va rescatar després d'allò de son pare. I el va convertir en el millor inspector del cos. En Marc sempre s'ha considerat el "Fortunate Son" del professor.

El policia es va sentir frustrat després d'interrogar el Borja perquè l'alumne havia aconseguit una cohort d'amiguets que van confirmar el seu testimoni. Havien estat jugant a cartes a casa d'un d'ells la nit que van atacar el professor. "Vaig guanyar mil euros", li va dir, "aquest iPhone me'l vaig comprar l'endemà". "A l'Apple Store de la Plaça de Catalunya. Em va atendre una noia morena molt guapa, Esther, es deia, i tinc la factura del telèfon, si la necessita, inspector". Marc va serrar les dents després de trucar tres dels jugadors de la partida. Tots van donar la mateixa versió. O Borja era molt innocent o molt culpable. Massa explicacions. Massa detalls. No el va poder detenir. L'inspector sabia que en Borja no havia obtingut la nota que volia del professor i que això li costaria no poder anar a UCLA a acabar els estudis. Una vergonya al seu entorn. Era un mòbil molt plausible i poderós. Però no tenia res més. El va haver de deixar anar. Sense càrrecs. En Marc l'hauria agafat per les solapes. Per molt fill d'un capità condecorat de la Guàrdia Civil que fos. Ho hauria fet, sí, per dir-li: "si algun dia vols ser un policia, has d'aprendre discreció, tros de pinxo!" Però no ho va fer, és clar. Hauria estat una estupidesa. Ho sabia. L'inspector d'homicidis més reputat

dels Mossos sap estar-se de fer coses que tot policia voldria fer alguna vegada. La camisa de ratlles blaves amb el coll blanc que portava en Borja va estar a punt de fer-li saltar els ploms. Però ho va dissimular, per descomptat. El va veure marxar a contracor. El seu instint li deia que amagava alguna cosa lletja. Però un policia sempre ha de fer cas de les proves. Així és com li va ensenyar el professor Abellán i com sempre ho ha fet.

Partícules en suspensió leviten entre la finestra i el llit del professor. Fa sis dies que és en coma. L'inspector Trapós té el convenciment que el pot escoltar. La doctora Carla té el convenciment que no.

—Professor, vostè m'ho va ensenyar. S'ha de fer qualsevol cosa. Els crims no poden quedar impunes. I s'han d'esgotar tots els recursos per atrapar els criminals —li diu amb una combinació de mormoleig i convicció.

—Ni tan sols et puc assegurar que t'estigui escoltant, Marc —la doctora Carla és conscient que el policia ho sap. Però l'hi ha de dir com a científica que és. No vol donar-li falses esperances. Racionalment, hi ha poques possibilitats d'èxit. També el deixa fer perquè li cau bé aquell inspector d'ulls verds i barba negra atapeïda. I no li importaria quedar amb ell quan tot hagi acabat. Fora de les cotilles de la feina. En el seu univers particular, allà on ja no és la doctora Carla.

Marc Trapós es gira lentament. Sap que la bata de tela ruda, mèdica i impersonal que vesteix la doctora amaga un tresor delicat i subtil. Un tresor en què ha pensat més d'una vegada en els sis dies que porta entrant i sortint de l'Hospital Taulí. Ara no és el moment de dispersar-se, però. Per molt golós que sigui imaginar la metgessa despullada ballant a casa seva al ritme de "Lookin' Out My Back Door". La mira. Primer a ella, als seus ulls blaus. Després a la porta. Li demana intimitat sense paraules, gairebé com una súplica.

© dels textos: Xavier Vidal Alemany, 2017
© d'aquesta edició: Pagès Editors, S L, 2018
Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida
www.pageseditors.cat
editorial@pageseditors.cat
Primera edició: febrer de 2018
ISBN: 978-84-9975-929-6
DL L 28-2018
Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S.L
www.bobala.cat

◀ imprès a **lleida** ▶

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.